Sababootaa fi Furmaata Waliin Oduu warra fooyyaâ€™iinsa booda duubatti deebiâ€™anii-kutaa-7

Description

Sababoota erga fooyyaâ€™anii booda duubatti nama deebisan beekuun irraa fagaachuun wanta milkaaâ€™innaa fi khaatimaa gaariitti nama geessudha. Sababni guddaan khaatimaa badaatti nama geessu wanta khaatima nama jalaa balleessuu beekuu dhiisuu fi irraa fagaachu diduudha. Tarii namni jireenya isaa guutuu ibaadaa hojjachuu dandaâ€™a. Garuu dhukkubni qalbii inni qabuu tokko ibaadaa kana jalaa balleessuu fi khaatimaa badaatti isa geessu dandaâ€™a. Kanaafu, sababoota erga fooyyaâ€™anii booda haala badaatti nama deebisan beeknee irraa fagaachuuf qophiidhaa?

6-Islaama qabachuu keessatti ikhlaasaa fi sidq dhabuu

(Jalqaba ikhlaasa jechuun Rabbiif qofa jedhanii wanta gaarii hojjachuu ykn wanta badaa dhiisudha. Sidq jechuun immoo wanta dubbatanii fi hojjatan keessatti dhugaa taâ€™uudha. Islaama hanga duuti namatti dhuftutti qabachuu fi hordofuuf ikhlaasa fi sidq barbaachisaadha.)

Garuu namoota kaayyoo addaa galmaan gahuuf Islaama hordofantu jiru. Kan akka qabeenya argachuuf ykn namoota biratti beekkamaa taâ€™uu. Yommuu wanta barbaade kana hin arganne, karaa kana (Islaama qabachuu) ni dhiisa. Namoonnis erga fooyyaâ€™ee booda duubatti waan deebiâ€™e isaanitti fakkaata. Garuu inni hundema Islaama hin qabanne. Dirqamni nama karaa Islaama qabachuu keessa deemu irra jiru, of xiqqeesse ilaalu qaba, Islaama qabachuu isaatiif akka waan namootatti tola ooletti yaaduu hin qabu. Kanaafi hadiisa keessatti akkana jechuun dhufe: Namni baadiyaa tokko gara Nabiyyi (SAW) dhufuun akkana jedhe: Yaa Ergamaa Rabbii! Namtichi tokko boojiif lola (qabsaaâ€™a), namtichi biraa immoo akka yaadatamuuf lola, namtichi biraa immoo bakki isaa akka mulâ€™atuuf lola. Kanniin keessaa eenyutu karaa Rabbii keessatti lolaa (qabsaaâ€™aa) jiraa? Nabiyyinis (SAW) ni jedhan: â€œ**Namni kalimaan (jechi) Rabbii olâ€™aantu akka taatuuf lolee, inni karaa Rabbii keessatti lolaa jira.â€•** (Al-Bukhaari fi Muslimtu gabaase)

Sahaabonni Rasuulaa (SAW) gama kanaan ni sodaatu turan. Ibn Masâ€™uud barattoota isaa yommuu isa hordofan argu ni ariâ€™ee. Ni jedhe: â€œ**Kuni hordofamaaf fitnaadha, hordofaaf immoo xiqqeenya** .â€• (Kana jechuun namoonni baayâ€™een nama tokko hordofuun isa duuba deemuun nama hordofamuuf fitnaadha (namni kuni of jajuu dandaâ€™a). Namoota isa duuka deemaniif immoo xiqqeenya.)

Namni dirree daâ€™awaa keessa seene baayâ€™inna hordoftootaa ykn barattootaatti xiyyeefannoo kennu hin qabu. Yookiin namoonni baayâ€™een waan isa hordofaniif gowwoomu hin qabu. Yookiin baayâ€™inna hordoftootaa kaayyoo isaa godhachuu hin qabu. ***Dhugumatti hordoftoota baayâ€™ee argachuu kaayyoo yoo godhate, dhumti isaa kufaatidha.*** Namoota meeqa sababa hin faarfamiiniif daâ€™awaa dhiisaniif Muslimni gaddaa.

Dirqamni nama Islaamaa qabate irra jiru hojii isaa Rabbiif qulqulleessu qaba. Jaalala Rabbii kaayyoo fi gahuumsa isaa godhachuu qaba. Namoota biratti beekkamaa taâ€™uuf ykn namoonni qubaan akka sitti akeekaniif Islaama hin hordofin. Kana irra, jechi Rabbii akka olâ€™aantu taatuuf Islaama qabadhu. (Gabaabumatti yommuu Islaama qabattu fi hordoftu namoota irraa mindaa hin barbaadin. Mindaan kuni maallaqa qofa osoo hin taâ€™in beekkamtii, faaruu, dubartii fi kkf hammata. Yommuu Islaamaaf hojjattu dhaadannoon kee kana haa taâ€™u:

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٩﴾

â€œIsa (Ergaa Islaamaa) irratti mindaa homaatu isin hin gaafadhu. Mindaan kiyya Gooftaa aalamaa qofa irraayyi.â€• Suuratu Ash-Shuâ€™ara 26:109, 127, 145, 164, 180

Islaama hordofuu fi qabachu keessatti ikhlaasa fi sidq yoo hin qabaatin, duubatti deebiâ€™uuf sababa guddaa akka taâ€™uu hubachuuf seenaa kana haa dubbisnu:
https://sammubani.wordpress.com/2020/12/22/hojiin-xumuraan-madaallama/)

> **Namni ikhlaasa fi dhugaan Islaama qabachuu dhiisee qabeenyaaf ykn beekkamtiif ykn faayda addunyaa biraatiif yoo qabate, wanta barbaade kana yoo dhabe, Islaama hordofu ni dhiisa. Namni ikhlaasa fi sidq qabu immoo yeroo hundaa Islaama hordofu itti fufa.**

7-Nifaaqa

Sababni kuni sababa armaan olii kan itti guutudha. Garuu barbaachisummaa isaatiif addatti baase. Nifaaqni dhibee guddaa hawaasni Rasuulaatu (SAW) nagaha jalaa hin baanedha. Miidhaa warra nifaaqan dhukkubsatanii jalaa Rasuulli (SAW) nagaha hin taane. Kanarratti seenaan Aaâ€™ishaa maqaa xureessu ragaa taâ€™a.

Munaafiqni kaayyoo fi fedhii isaa dhuunfaa galmaan gahuuf Islaama keessa seenee Islaama qabachuu odeessu, areeda dheeressu fi surree gabaabsu dandaâ€™a. Inumaa, masjiida ijaaruu dandaâ€™a. Namoota salaachisuu fi kuxbaa isaanitti gochuu dandaâ€™a. Masjinni Diraar jedhamu kanarratti ragaa taâ€™a.

Namoota akkanaa keessaa namni tokko haala isaa duraatti deebiâ€™uu dandaâ€™a. Namoonnis fooyyaâ€™iinsa booda duubatti akka deebiâ€™e godhanii yaadu.

Namoonni kunniin (munaafiqonni) namoota dadhaboo ni gowwoomsu, warra ciminnaan hojjataniis duubatti harkisu. Isaan ilaalchisee Rabbiin oltaâ€™aan akkana jedhee jira:

لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ
يَبْغُونَكُمُ ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ
بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

â€œOsoo isin waliin bahaniyyuu dhamaâ€™iinsa malee homayyuu isiniif hin dabalan. Fitnaa (jeequmsa, wal dhabbii) isiniif barbaadun isin jidduu ni fiigu turan. Isin keessa isaan kan dhageefatantu jiru. Rabbiin zaalimota ni beeka.â€• Suuratu At-Tawbah 9:47

Kanaafi Sayyid Quxbin (rahimahullahu) akkana jedha: qalbiin dhamaatun hiriiraa fi nafsee namaa keessatti dadhabbinnaa fi laamshinnaa facaasti. Raayyaa waraanaa irratti gantuu badduudha. Osoo munaafiqonni kunniin Muslimoota waliin gara waraanaa bahanii Muslimootaaf jeequmsaa malee homaayyu hin dabalan. Isaan keessa fitnaa, addaan facaasu fi duubatti harkisuun isaan jidduu fiigu turan. Yeroo kanatti Muslimoota keessa namoota munaafiqota dhageefatantu jira. Garuu Rabbiin daâ€™awaa Isaa eegu fi dhiirota mukhliisana taâ€™an tiiksu Muâ€™mintootaaf ni gahe. Munaafiqoota immoo duubatti kan hafanii fi mana taaâ€™an taasise.

Ijaarsa wal qabataa keessatti kunniin tuqaa dadhabbinnaa tokko uumuu. Dhibee badaa qaama keessatti dhokataa taâ€™een wal fakkaatuâ€¦â€•

Kanaafu, nifaaqni dhimmi isaa tamsaâ€™uu, adeemsa ummataa irratti dhiibbaa fiduu fi hiriira isaanii faffacaasu dandaâ€™a. Garuu yeroon turtii isaa hin dheeratu. Wanti Musliima irra jiruu argaa gubbaatinii fi dubbii dammaatin gowwoomu hin qabu.

۞ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ ۖ وَإِن يَقُولُوا۟ تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ۖ
كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ۖ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۚ هُمُ ٱلْعَدُوُّ فَٱحْذَرْهُمْ ۚ
قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُ ۖ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

â€œ**Yommuu isaan (munaafiqota) argitu qaamoleen isaanii si dinqiisisuu. Yoo dubbatan dubbii isaanii ni dhageefatta. Isaan akka qoraan [dhaaba manaatti] hirkifameeti. Iyyansi hundi isaan irratti taâ€™uu yaadu. Isaan diinota, kanaafu isaan irraa of eegi. Rabbiin isaan haa abaaru akkamitti garagalfamuu?**â€• Suuratu Al-Munaafiquun 63:4

Munaafiqni na argaaf ykn faayda addunyaa argachuuf ykn miidhaa ofirraa deebisuuf Islaama qabata. Yommuu wanta yaade kana dhabu Islaama irraa garagala. Dhugumatti kuni kasaara guddaadha.

Kanaafu, ikhlaasni fi sidq (dhugaa taâ€™uun) doonii nagaha nama baastudha.

Madda:
Min Akhbaaril Muntakisiina maâ€™al asbaabi wal ilaaji-fuula 45-48

Date Created
December 22, 2020
Author
admin